Ermənistan sülh istəyirsə...

Konstitusiyasında əksini tapan işğalçı iddialarından imtina etməlidir

"Ermənistan tarixi boyu öz milli təhlükəsizliyini müstəqil şəkildə təmin edə bilməyib. Bu ölkə SSRİ dövründə də ittifaq rəhbərliyində təmsil olunan erməniəsilli şəxslər vasitəsilə xüsusi imtiyazlar əldə edib. İttifaqın süqutundan sonra isə digər dövlətlərin himayəsinə bel bağlayıb".

Bu sözləri qəzetimizə açıqlamasında Milli Məclisin deputatı Pərvanə Vəliyeva deyib. O xatırladıb ki, 1990-cı illərin əvvəllərində Azərbaycan torpaqlarının işğalı zamanı da Ermənistan müstəqil şəkildə hərbi uğur qazanmamışdı, bəzi xarici qüvvələrin dəstəyi ilə torpaqlarımızı zəbt etmişdi. Ermənistanın xarici siyasətində ənənəvi olaraq "qarant dövlət" tapmaq strategiyası ön planda olub. Bu, faktiki olaraq İrəvanın hərbi, siyasi və iqtisadi imkanlarının məhdud olması, qonşu ölkələrə ərazi iddiaları irəli sürməsi ilə bağlıdır.

Ermənistanın bu gün də eyni siyasət yürütdüyünü vurğulayan deputat deyib ki, postmüharibə dövründə Paşinyan hakimiyyəti Fransanı və ABŞ-ni regionda fəallaşdırmağa çalışaraq, özünə yeni təhlükəsizlik konfiqurasiyası formalaşdırmaq niyyətindədir: "Azərbaycan isə həmişə müstəqil xarici siyasət yürütməyə çalışıb və bu yolda xarici təzyiqlərə, hətta ağır itkilərə məruz qalıb. Ölkəmiz kənar dövlətlərin diktə etdiyi şərtlərlə heç vaxt razılaşmayıb. Başqa sözlə desək, ərazisinin bir hissəsi itirilsə də, müstəqilliyini qoruyub saxlayıb. Ümummilli Lider Heydər Əliyevin və Prezident İlham Əliyevin dövründə formalaşmış ən əsas prinsip ondan ibarətdir ki, ölkəmizin təhlükəsizliyinin əsas qarantı elə Azərbaycan dövlətinin özü olmalıdır. Yəni ordu quruculuğu, iqtisadi güc və diplomatik siyasət daxili imkanlarla gücləndirilməlidir. 2020-ci ilin Vətən müharibəsi ilə Azərbaycan öz gücü və resursları ilə işğalda olan torpaqlarını azad edərək BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrinin icrasına nail oldu. Bu, eyni zamanda onu göstərdi ki, Azərbaycan kənar qüvvələrin qərar və dəstəyinə deyil, öz hərbi-siyasi potensialına arxalanmağı üstün tutur".

P.Vəliyeva qeyd edib ki, Vətən müharibəsindən sonra Nikol Paşinyan hakimiyyəti "köhnə təhlükəsizlik formatı"nın - yəni təkcə Rusiya ilə hərbi ittifaqın kifayət etmədiyini başa düşüb. Qərbə inteqrasiyanı daha da dərinləşdirmək istədiyini bəyan edən Paşinyan praktiki olaraq Fransanı və ABŞ-ni regionda fəal rol oynamağa çağırıb. Minsk qrupu faktiki olaraq regiondan kənarda qalmışdı, çünki qurum 30 ilə yaxın fəaliyyətində nəticə verə bilməmişdi. Ermənistan hökuməti isə Minsk qrupunun aktivləşdirilməsinə çalışmaqla, həm də Qərbin bu format vasitəsilə yenidən regiona dönməsinə şərait yaratmağa cəhd göstərir.

Deputat vurğulayıb ki, Fransa və ABŞ bu dəfə yalnız Minsk qrupu həmsədrləri kimi deyil, digər humanitar, sülhməramlı və ya müşahidəçi missiyalar adı altında Ermənistanda mövqelərini gücləndirməyə çalışırlar: "Ermənistan rəhbərliyi bununla həm Rusiyaya alternativ yaradır, həm də xaricdən siyasi-hərbi dəstək əldə etməklə, hakimiyyətinin möhkəm qalmasını hədəfləyir. Əgər Ermənistan həqiqətən sülhə can atırsa, bu təsisatdan imtina etməlidir. Çünki münaqişə bitdiyinə görə ehtiyac qalmır. Bundan əlavə, sülhə nail olmaq istəyən dövlət aqressiv ritorika aparmaz, ATƏT, AŞ PA və Frankofoniya təşkilatı kimi platformalardan Azərbaycana qarşı böhtan və təxribat xarakterli məlumatlar yaymazdı. Ermənilərin bu platformalardan təzyiq vasitəsi kimi istifadə etməsi, sülh niyyətlərinə şübhə yaradır".

Deputat qeyd edib ki, Ermənistanın sülh müqaviləsini imzalaması üçün atacağı əsas addım Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü əməldə tanımaqdır. Bu, təkcə diplomatik bəyanatlarda yox, həm də Ermənistan konstitusiyasına və digər hüquqi sənədlərinə müvafiq düzəlişlər olunmasında əksini tapmalıdır. Hazırda Ermənistan konstitusiyasında "Ermənistan və Dağlıq Qarabağın birləşməsi" kimi müddəalar və bu qəbildən olan ideoloji yanaşmalar Azərbaycanın ərazi bütövlüyünə ziddir və iki ölkə arasında inamsızlığın əsas mənbəyinə çevrilir. Ermənistanın sülhə hazır olub-olmaması təkcə hökumətin bəyanatları ilə məhdudlaşmır. Bu ölkənin cəmiyyətində formalaşmış "tarixi torpaqlar" və "birgə Ermənistan" çağırışları sülhə əngəl yaradır. Buna görə də İrəvan öz cəmiyyətini sülhə hazırlamalı və sərhədlərin qarşılıqlı şəkildə tanınması prinsipini qəbul etməlidir. "Ermənistanın gələcək inkişafı onun qonşuları ilə münasibətlərinin normallaşmasından asılı olacaq. Təkcə coğrafi deyil, həm də iqtisadi gerçəkliklər göstərir ki, Ermənistan blokadadan çıxmaq, ticarət əlaqələrini genişləndirmək və regional layihələrə qoşulmaq üçün sülh sazişi imzalamağa məcburdur. Süni maneələr yaratmaq və köhnə iddialara qapılmaq əvəzinə, Ermənistan konstruktiv addımlar atmalı, ərazilərin qarşılıqlı tanınmasına gedərək sabit və sülh şəraitində inkişaf yolunu seçməlidir. Ermənistanın hazırda yürütdüyü "iki stulda eyni vaxtda oturmaq" siyasəti - həm Rusiyanın, həm də Qərbin müttəfiqi olmaq uzunmüddətli perspektivdə ziddiyyətli vəziyyət yaradacaq. Paşinyan hökuməti bu siyasətin hələ də davam edəcəyini göstərir, amma bunun sülhə nə dərəcədə kömək edəcəyi sual altındadır. Əgər sülh müqaviləsi gecikərsə, regionda gərginlik artmaqla yanaşı, Ermənistanın daxili problemləri dərinləşə və iqtisadi təcridi sürətlənə bilər", - deyə o əlavə edib.

Siyasətçi bildirib ki, regionda davamlı sülhə nail olmaq istəyən rəsmi İrəvan gerçək addımlar atmalıdır: konstitusiyasında işğalçı iddialardan imtina etməli, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü əməldə tanımalı və revanşist ideyalardan birdəfəlik əl çəkməlidir.

Əsmər QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"

Azərbaycan. - 2025.- 2 mart (№47).- S.4.